POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky
Mgr. Věra - Karin Brázová

Název práce
Demokratizace v Evropě - proč nevedla k válce? Komparativní případová studie metodou mlhavé množiny

Konzultant/ka práce	Oponent/ka práce
PhDr. Vít Střítecký, M.Phil.	Mgr. Hana Oberpfalzerová

semestr/rok	počet stran	počet znaků
Letní 2012	85	

1. koncepce práce
   i. volba tématu, formulace výzkumné otázky a jejich zdůvodnění; přiměřenost, původnost;
   ii. teoreticko-metodologické ukotvení – výběr a zdůvodnění; metoda zpracování;
   iii. volba zdrojů, kritický rozbor literatury, příp. dalších použitých zdrojů;
   iv. struktura textu (úplnost, správnost a přiměřenost členění, logická provázanost);

i.Téma je velmi aktuální, důležité a zcela odpovídá oboru bezpečnostních studií. Práce ve svém závěru na základě předchozí postupné analýzy jednotlivých proměnných odpovídá na jasně formulovanou výzkumnou otázku, která zní: „Co způsobilo, že v mnoha evropských státech poslední čtvrtiny dvacátého století, které prodělaly tzv. částečnou demokratizaci, nedošlo k válce?“. Autorka ji správně zdůvodňuje nutností zkoumání teze, dle které jsou demokratizující se státy k válce náchylnější. Práce je původním novým výzkumem a její analýza zahrnuje proměnné a zkoumá některé teze, kterým se dosud žádná literatura nevěnovala, respektive je skládá dohromady novým způsobem. Zejména pak testuje dílčí hypotézu zda je „zlatý padák“ elit dostatečnou podmínkou toho, aby ke vzniku konfliktu nedošlo.

ii. Práce je teoreticky vbodně teoreticky ukotvena v neoliberálním přístupu a dále pak také v díle Mansfelda a Snydera, dílčí aspekty jsou vždy zakotveny také v díle dalších autorů. Zvláště oceňuji metodologii a prostředky, které autorka použila: autorka si zvolila kvalitativní komparativní metodu tzv. mlhavé množiny, která je poměrně málo používána, avšak je zcela vhodná pro zkoumání společenských jevů na makro úrovni a dokáže do jisté míry nahradit i metody kvantitativní. Pozornost si zaslouží skutečnost, že autorka v rámci aplikace této metody pracovala také se specializovaným softwarem fsQCA (fuzzy-set Qualitative Comparative Analysis) a nebála se provést vlastní matematickou analýzu zkoumaných jevů a vztahů mezi nimi.

iii. Autorka volí vhodné akademické zdroje a v případě potřeby provádí jejich kritický

rozbor, zejména pak u důležitých teoretických mezníků práce.
iv. Text je přehledně strukturován a správně rozčleněn, jednotlivé části jsou řazeny ve vhodném pořadí a jsou logicky provázány, text obsahuje všechny potřebné informace, škálu různých zdrojů a pracuje s nimi v dostatečné šíři.

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

Každý z jednotlivých aspektů je zakotven ve vhodné literatuře a čerpá z vhodných zdrojů (odborné literatury, databází aj.). Argumentace je jasná, logická a podložená, vyjadřování přesné a jednoznačné. Autorka formuluje vlastní hypotézy a závěry a v mnoha případech provádí vlastní analýzu a hodnocení pro rozřazení jednotlivých případů (států) do mlhavých množin, vždy tak ale činí správně, a to na základě jasných kritérií a dostatečných poznatků. V tomto ohledu oceňuji zejména část „Staré elity a zlatý padák“, kde autorka samostatně na základě studia akademických zdrojů analyzuje vývoj pozice elit a okolnosti jejich výměny, respektive setrvání u moci ve všech zkoumaných zemích a přiřazuje jim příslušné hodnoty pro jejich začlenění či nezačlenění do mlhavé množiny. Tato část si jistě vyžádala velký díl samostatného studia politických dějin dotyčných zemí. Závěry autorka vyvozuje zcela samostatně, a to na základě analýzy mlhavých množin, kterou doplňuje tabulkami a grafy, a v závěru práce identifikuje vybrané kombinace faktorů, které přispěly k tomu, že v některých demokratizujících se zemích k válce nedošlo.
Práce je konformní s projektem, nicméně oproti němu obsahuje určitá upřesnění některých klíčových prvků. Výzkumná otázka v projektu hovoří o přechodu „od nedemokratického zřízení k demokratickému“ (plná svoboda dle ratingu organizace Freedom House), a nikoli tedy o „částečné demokratizaci“ (částečná svoboda dle Freedom House. V důsledku toho autorka z analýzy oproti projektu vyloučila několik plně demokratizovaných zemí (včetně Československa). Již v projektu však autorka vychází z díla Mansfelda a Snydera a ostatní jeho prvky se, až na vyloučení některých předběžně nastíněných proměnných, s předloženou diplomovou prací shodují. Všechny zmíněné rozdíly však nepovažuji za nikterak závažné a domnívám se, že jsou přirozeným důsledkem hlubšího studia problematiky, promyšlené konceptualizace a zejména zúžení tématu za účelem jeho lepšího uchopení a větší koherence zkoumaných případů.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

Autorka dodržuje standardy vědeckého textu: systematicky odkazuje na zdroje, ze kterých čerpala a správně je cituje, práce obsahuje rozsáhlý seznam použité literatury. Bibliografické citace jsou zpracovány systematicky, koherentně a kvalitně.

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

Velmi vysoká odpovídající úrovni akademického textu, bez chyb.

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

Výtisk obsahuje vše potřebné.

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

V důsledku konceptualizace, kterou si autorka zvolila (rating organizace Freedom House), není do analýzy zahrnut tak významný konflikt jako je válka v Bosně a Hercegovině: Bosna a Hercegovina je „hodnocena jako země, ve které po demokratizaci k ozbrojenému konfliktu nedošlo, neboť země se demokratizovala až poté …, co zde válka proběhla“ a nelze tedy soudit kauzalitu demokratizace – konflikt (s. 16). Za rok demokratizace země je tedy považován rok 1996: práce se vztahuje k následnému nenásilnému konfliktu. Toto je však z mé strany spíše připomínka než výtka.

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

Práce zcela odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci a do jisté míry je i převyšuje, proto ji doporučuji k obhajobě. Nejsilnějšími stránkami práce jsou teoretické ukotvení a použitá metodologie včetně využití specializovaného softwaru.

8. navrhovaná klasifikace.

výborně

datum podpis

3. září 2012